

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 21 lipca 2025 r.

Poz. 4619

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.415.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 18 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 157/XVI/2025 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania uczniom uzdolnionym stypendiów Burmistrza Kłobucka, w części określonej w § 4 załącznika do uchwały w zakresie sformułowania: w *terminie do 31 października danego roku*, jako sprzecznej z art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2024 r. poz. 750 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w zw. z art. 35 § 1-4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 17 czerwca 2025 r. Rada Miejska w Kłobucku przyjęła uchwałę Nr 157/XVI/2025 w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania uczniom uzdolnionym stypendiów Burmistrza Kłobucka, dalej jako „uchwała”. Załącznik do uchwały stanowi *Regulamin przyznawania uczniom uzdolnionym stypendiów Burmistrza Kłobucka w ramach „Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży szkół podstawowych z terenu Gminy Kłobuck”*, dalej jako „Regulamin”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 90t ust. 4 ustawy.

Uchwałę doręczono organowi nadzoru w dniu 18 czerwca 2025 roku.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że uchwała we wskazanej części jest niezgodna z prawem.

Podstawę prawną do podjęcia kwestionowanej uchwały stanowi przepis art. 90t ust. 1 i ust. 4 ustawy, zgodnie z którym:

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

4. W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Delegacja zawarta w art. 90t ust. 4 ustawy obejmuje uprawnienie dla rady gminy do określenia szczegółowych warunków, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach. Zatem do

kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od których spełnienia zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania rozumianego jako system działań uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Omawiana delegacja ma charakter zamknięty, co oznacza, że prawidłowa uchwała powinna zawierać wszystkie wskazane w niej elementy, a ponadto nie może regulować kwestii niewymienionych w tej delegacji.

Zaznaczyć należy, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości.

Zdaniem organu nadzoru, biorąc pod uwagę brzmienie art. 90t ustawy, uznać należy, iż czynność przyznania stypendium ma cechy rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy administracyjnej w rozumieniu art. 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Przedmiotem postępowania jest bowiem konkretna sprawa, w której organ administracji jest władny, a jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Czynność przyznania stypendium winna zatem zostać zakończona decyzją administracyjną.

Przepis art. 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego wprost wskazuje, iż przepisy tej ustawy normują postępowanie przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych. Zgodnie zaś z art. 104 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji. Z powyższego wynika, iż jedyną właściwą formą zakończenia postępowania administracyjnego jest wydanie decyzji administracyjnej.

Reasumując, przyznanie stypendium następuje w drodze decyzji administracyjnej wydawanej zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, a Rada Miejska nie ma kompetencji do modyfikowania przepisów określonych w tym Kodeksie. Powyższe stanowisko jest zgodne z orzecznictwem sądów administracyjnych (por. np. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach: z dnia 7 sierpnia 2024 r. sygn. akt III SA/Gl 526/24, z dnia 19 marca 2024 r., sygn. akt III SA/Gl 1099/23, z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt III SA/Gl 35/21, z dnia 24 marca 2020 r., sygn. akt III SA/Gl 111/20, wyroki dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych pod adresem: www.orzeczenia.nsa.gov.pl, dalej jako: „CBOSA”).

Przechodząc do analizy treści uchwały, stwierdzić należy, że w § 4 Regulaminu Rada przekroczyła przyznane jej upoważnienie poprzez modyfikację przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego określających procedurę przyznania stypendium.

W § 4 Regulaminu Rada przyjęła: *Decyzje o przyznaniu stypendium podejmuje Burmistrz Kłobucka w terminie do 31 października danego roku.* Rada określiła zatem termin wydania decyzji o przyznaniu stypendium. Tymczasem termin załatwienia indywidualnej sprawy w postępowaniu administracyjnym określa art. 35 § 1-4 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym:

§ 1. Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki.

§ 2. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

§ 3. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

§ 3a. Załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

§ 4. Przepisy szczególne mogą określać inne terminy niż określone w § 3 i 3a.

Z uwagi na brak przepisów szczególnych określających termin wydania decyzji w przedmiocie przyznania stypendium, zastosowanie znajduje art. 35 § 1-3 Kodeksu postępowania administracyjnego. Ponadto żaden przepis ustawy nie upoważnia Rady do określenia innego terminu wydania decyzji niż wynikający z przepisów Kodeksu. Zauważyć należy również, że w przypadku niezakończona sprawy w terminie organ ma obowiązek zawiadomić stronę wraz z podaniem przyczyn zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Resumując, Rada w § 4 Regulaminu przekroczyła upoważnienie ustawowe i dokonała nieuprawnionej modyfikacji przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, co stanowi naruszenie art. 90t ust. 4 ustawy w zw. z art. 35 § 1-4 Kodeksu postępowania administracyjnego. Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez stwierdzenie nieważności uchwały w części określonej w § 4 Regulaminu w zakresie sformułowania: *w terminie do 31 października danego roku*.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18, publ. CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 157/XVI/2025 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania uczniom uzdolnionym stypendiów Burmistrza Kłobucka – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz